

**Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2020-169
(mr. R.J. Verschoof, voorzitter, mr. R.L.H. IJzerman, drs. W. Dullemond, leden en
mr. R.A.F. Coenraad, secretaris)**

Klacht ontvangen op : 17 juni 2018
Ingesteld door : Consument
Tegen : ASR Levensverzekering N.V., gevestigd te Utrecht, verder te noemen Verzekeraar
Datum uitspraak : 24 februari 2020
Aard uitspraak : Bindend advies

Samenvatting

Pensioenverzekering. Verjaring. De Commissie stelt vast dat Consument sinds het premievrijmaken van zijn pensioenverzekering in 1994 door het uitblijven van het betalen van de premie, veelvuldig door Verzekeraar in kennis is gesteld van de gevolgen van deze mutatie, te weten het verlagen van het verzekerde kapitaal. Het is de Commissie echter niet gebleken dat Consument, indien hij in de veronderstelling is geweest dat Verzekeraar vrijstelling van premiebetaling had verleend in verband met zijn arbeidsongeschiktheid, tijdig bezwaar heeft gemaakt tegen de premievrijmaking. Vordering is verjaard.

1. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar reglement en op basis van de volgende stukken:

- . het door Consument ingediende klachtformulier van 17 juni 2018;
- . de door Consument toegestuurde bijlagen van 26 juni 2018;
- . het verweer van Verzekeraar van 29 oktober 2018;
- . de repliek van Consument van 13 november 2018;
- . de dupliek van Verzekeraar van 30 november 2018;
- . de brief van Consument van 18 december 2018;
- . de brief van Verzekeraar van 25 juni 2019.

De Commissie stelt vast dat partijen haar advies als bindend zullen aanvaarden.

De Commissie stelt vast dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak kan daarom op grond van de stukken worden beslist.

2. Feiten

Bij de beoordeling van de klacht gaat de Commissie uit van de volgende feiten.

- 2.1 Consument sloot op 1 oktober 1991 bij een rechtsvoorganger van Verzekeraar een winstdelende pensioenverzekering met een looptijd van 25 jaar en een jaarpremie van € 4.806,53.
- 2.2 Het verzekerd kapitaal, uit te keren bij in leven zijn van Consument op 1 september 2016 of bij zijn eerder overlijden, bedroeg € 136.228,-.
- 2.3 Op het polisblad met afgifte datum 20 december 1991 was het volgende aangetekend:

“Vrijstelling van premiebetaling bij arbeidsongeschiktheid van de verzekerde zal slechts worden verleend, indien wordt aangetoond dat de arbeidsongeschiktheid niet het gevolg is van of verband houdt met nek- en/of hoofdpijnklachten.”
- 2.4 Op 2 september 1993 ontving Consument op zijn verzoek van Verzekeraar een opgave van de afkoop- en premievrije waarde, te weten € 4.330,- respectievelijk € 11.174,-.
- 2.5 Op 9 september 1993 berichtte de advocaat van Consument Verzekeraar als volgt:

“Werkgever [naam werkgever] B.V. heeft ontslagvergunning aangevraagd i.v.m. de termijn van twee jaar arbeidsongeschiktheid welke procedure bij het Arbeidsbureau [naam regio] nog aanhangig is; de arbeidsrelatie is derhalve thans nog in stand.

Cliënt streeft er in beginsel naar om de levensverzekering/pensioenopbouw voort te zetten, echter wellicht is deze kostenpost tevens een schade-element i.v.m. het vornoemde verkeersongeval.

Ik heb derhalve contact opgenomen met de betreffende aansprakelijkheidsverzekeraar ten einde hieromtrent een standpunt te bepalen. Te zijner tijd zal ik namens cliënt op deze kwestie terug komen.”
- 2.6 Op 21 januari 1994 bevestigde Verzekeraar aan de verzekeringsadviseur van Consument het verzoek om vrijstelling van premiebetaling. Om de aanvraag te kunnen beoordelen werd Consument verzocht om een ingevuld en ondertekend aanvraagformulier voor premievrijstelling en een recente AAW/WAO-verklaring in te dienen.
- 2.7 De medisch adviseur van Verzekeraar heeft de aanvraag beoordeeld en afgewezen, omdat de arbeidsongeschiktheid van Consument verband hield met ten tijde van de afgifte van de polis al bestaande nek- en/of hoofdpijnklachten.
- 2.8 Op 18 april 1994 heeft Verzekeraar deze pensioenverzekering met als mutatedatum 1 oktober 1993 premievrij gemaakt omdat betaling van de premie uitbleef.

De nieuwe polisbladen met een premievrij kapitaal van € 11.724,- werden verstrekt aan de verzekeringsadviseur van Consument.

- 2.9 Verzekeraar verstrekke later meerdere keren opgaven van de premievrije pensioenaanspraken, zoals bijvoorbeeld nadat de verzekeringsadviseur van Consument op 27 maart 2007 om een nieuw polisaanhangsel vroeg. (“Indien mogelijk zo spoedig mogelijk daar cliënt deze nodig heeft voor berekening financiële stand van zaken.”).
- 2.10 Verder ontving Consument in 2010, 2011, 2012, 2013 en 2015 een Uniform Pensioenoverzicht gewezen deelnemer (UPO) met daarin opgenomen een opgave van het opgebouwd kapitaal op 65-jarige leeftijd en een indicatie van het hiervoor aan te kopen ouderdomspensioen. De laatste opgave vermeldde de volgende bedragen:
2015	€ 17.380,10	€ 844,09 per jaar
- 2.11 Consument beklagde zich in mei 2017 bij Verzekeraar over de geringe hoogte van het door hem opgebouwde pensioenkapitaal. Alhoewel partijen hierover uitvoerig met elkaar van gedachten wisselden, bereikten zij geen overeenstemming, waarna Consument zich tot het Kifid heeft gewend.

3. Vordering, klacht en verweer

Vordering

- 3.1 Consument vordert dat Verzekeraar met terugwerkende kracht tot 1992 vrijstelling van premiebetaling in verband met zijn arbeidsongeschiktheid verleent. Consument becijfert de schade op € 225.000,-.

Grondslagen en argumenten daarvoor

- 3.2 Deze vordering steunt, kort en zakelijk weergegeven, op de volgende grondslag.

Verzekeraar is toerekenbaar tekortgeschoten in de nakoming van zijn zorgplicht door Consument onvoldoende te informeren over de waardeontwikkeling van zijn pensioenverzekering. Consument is er jarenlang vanuit gegaan dat er sprake was van een premievrije pensioenopbouw wegens zijn arbeidsongeschiktheid. Pas op 23 maart 2017, toen Consument navraag bij Verzekeraar deed, geraakte hij op de hoogte van de op zijn verzekering van toepassing zijnde uitsluitingsclausule. Consument is hierdoor de kans ontnomen om op een andere wijze voor een acceptabele pensioenvoorziening zorg te dragen door bijvoorbeeld indertijd de verzekering individueel voort te zetten.

Verweer Verzekeraar

3.3 Verzekeraar heeft, kort en zakelijk weergegeven, de volgende verweren gevoerd:

De pensioenverzekering van Consument is vanwege het uitblijven van premiebetaling in oktober 1993 terecht premievrij gemaakt. Nadien is Consument meerdere malen geïnformeerd over de waardeopbouw van zijn verzekering en had het voor hem duidelijk moeten zijn dat er geen sprake was van vrijstelling van premiebetaling in verband met zijn arbeidsongeschiktheid. Consument heeft nadien geen aanvraag ingediend om zijn pensioenverzekering voort te zetten als een lijfrenteverzekering. Ook de advocaat van Consument is nooit meer terug gekomen op zijn brief van 9 september 1993. Verzekeraar ziet dan ook geen reden om het door Consument gevorderde bedrag te vergoeden.

4. Beoordeling

- 4.1 Aan de orde is de vraag of Verzekeraar toerekenbaar tekortgeschoten is in de nakoming van zijn zorgplicht.
- 4.2 De Commissie stelt vast dat Consument sinds het premievrij maken van zijn pensioenverzekering in april 1994 wegens het uitblijven van het betalen van de premie veelvuldig door Verzekeraar in kennis is gesteld van de gevolgen van deze mutatie, zijnde het verlagen van het verzekerde kapitaal. Niet alleen door afgifte van een polisblad met vermelding van de premievrije aanspraken in 1994, maar ook in 2007 na een verzoek van zijn verzekeringsadviseur en vanaf 2010 door middel van periodieke verzending van het UPO.
- 4.3 Verder stelt de Commissie vast dat Consument hierover in gesprek is geweest met zowel zijn advocaat als zijn verzekeringsadviseur. Daarom moet Consument geacht worden op de hoogte te zijn geweest dat er geen sprake was van voortzetting van zijn pensioenopbouw, doordat zijn pensioenverzekering premievrij gemaakt was. Het is de Commissie niet gebleken dat Consument tijdig bezwaar heeft gemaakt tegen het premievrij maken van de pensioenverzekering, indien hij desondanks in de veronderstelling was dat Verzekeraar vrijstelling van premiebetaling in verband met zijn arbeidsongeschiktheid had verleend.

De Commissie begrijpt het verweer van Verzekeraar zo dat deze zich om die reden beroept op verjaring. Uit het toepasselijke wetsartikel 3:307 lid 2 Burgerlijk Wetboek volgt dat de verjaringstermijn twintig jaar is, te rekenen vanaf het moment dat Consument op zijn vroegst had kunnen eisen dat Verzekeraar zijn verplichting zou nakomen om vrijstelling van premiebetaling te verlenen in verband met de arbeidsongeschiktheid van Consument.

Nakoming van die verplichting – als zij daadwerkelijk bestaat – had Consument al in 1994 kunnen eisen. Consument eiste dat pas in 2017.

Maar het recht om dat te doen was al in 2014 verjaard. Juridisch is niet van belang dat Consument zich, zoals hij stelt, pas in 2017 realiseerde dat de premievrijmaking niet was uitgevoerd op grond van zijn arbeidsongeschiktheid, maar op grond van het uitblijven van premiebetaling. Dat leidt ertoe dat Consument deze eis niet met succes kan instellen, waarbij de Commissie in het midden laat of die eis kans van slagen zou hebben gehad, als zij tijdig was ingesteld.

4.4 De slotsom is derhalve dat de vordering van Consument is verjaard. Daarom zal de vordering van Consument worden afgewezen.

5. Beslissing

De Commissie wijst de vordering van Consument af.

In artikel 2 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van bindende beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Op de website van Kifid vindt u praktische informatie over het instellen van beroep. Zie hiervoor www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid

U kunt, binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak, bij de Voorzitter van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening schriftelijk een verzoek indienen tot herstel van kennelijke vergissingen in de uitspraak. U moet daarbij met name denken aan correctie van reken- of schrijffouten en verbetering van namen en data. De volledige procedure met de termijnen die daarbij in acht moeten worden genomen staat beschreven in artikel 40 van het Reglement.